

Hemma är någon annanstans

En undersökning om äldre personers mänskliga rättigheter i äldreomsorgen

Institutet
för mänskliga
rättigheter

”Hemma är någon annanstans” handlar om äldre personers erfarenheter av hur de mänskliga rättigheterna skyddas och respekteras på särskilt boende. Rapporten baseras på en intervjuundersökning, en rättsutredning och en skrivbordsstudie. Vi har intervjuat omkring 50 personer: äldre personer, chefer och omsorgspersonal på åtta särskilda boenden runt om i landet.

Institutet har identifierat fyra tydliga och allvarliga brister inom äldreomsorgen utifrån ett människorättsperspektiv:

- ▶ Ålderism normaliserar brister i äldreomsorgen
- ▶ Människorättsperspektivet är svagt
- ▶ Kunskapen om mänskliga rättigheter och deras innebörd är låg
- ▶ Möjligheter till delaktighet, självbestämmande och egenmakt är begränsade

Institutet uppmanar regeringen att bland annat:

- ▶ Ta fram förslag till åtgärder för att motverka ålderism inom äldreomsorgen.
- ▶ Ta bort den diskriminerande åldersgränsen för personlig assistans i lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS).
- ▶ Vidta åtgärder för att säkerställa att relevant lagstiftning, såsom socialtjänstlagen, stämmer överens med Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter.
- ▶ Ta en aktiv roll i att ta fram en internationell konvention om äldre personers mänskliga rättigheter.

Vi har tagit fram rekommendationer för att stärka och skydda äldre personers rättigheter i äldreomsorgen

Institutet uppmanar kommunerna att bland annat:

- ▶ Stärka äldre personers självbestämmande och delaktighet i planeringen, utformningen och genomförandet av äldreomsorgen.
- ▶ Vidareutveckla rättighetsbaserade förhållningssätt samordnat kommuner emellan för att uppfylla äldre personers mänskliga rättigheter inom äldreomsorgen.

”Att tackla ålderismen och dess grundorsaker är en nyckel för att stärka äldreomsorgen.

Fredrik Malmberg, direktör,
Institutet för mänskliga rättigheter

Läs mer

Ladda ner rapporten på mrinstitutet.se.

Där hittar du även en sammanfattning på engelska, teckenspråk och i lättläst version.